

Kalibrace a monitorování astročásticových teleskopů

Daniel Staník

SLO

5. května 2022

Cíle práce

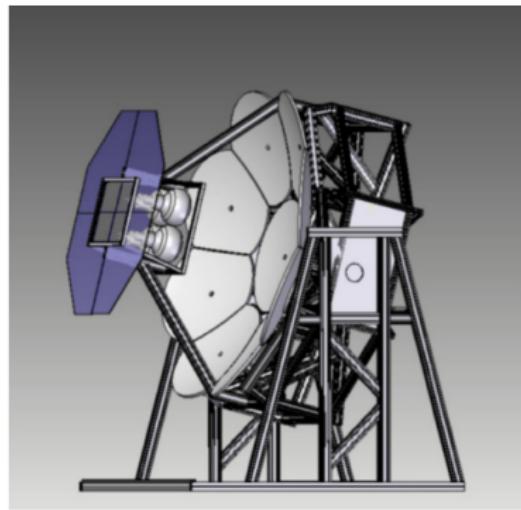
- Dlouhodobě otestovat stávající světelný UV zdroj pro kalibraci fluorescenčního teleskopu FAST.
- Navrhnut a pokusit se realizovat případná vylepšení stability.
- Provést měření vlastností optoelektronických prvků vhodných pro účely stabilizačního zdroje.
- Analýza kalibračních dat z teleskopu FAST získaných za pomocí osvěcování UV zdrojem.

- FAST - fluorescenční detektor vysokoenergetických kosmických částic (UHECR).
- Testování a úpravy pulzního UV kalibračního zdroje.
- Analýza kalibračních dat.

Teleskop FAST

- Fluorescenční teleskop pro detekci kosmických částic s extrémní energií (UHECR) (10^{18} až 10^{20} eV).
- Fluorescenční technika detekce - detekce deexcitačního slabého UV spektra dusíkových molekul atmosféry.
- Detekční část - čtyři fotonásobiče a superodrazná UV zrcadla.
- Dnes v provozu 4 prototypy.
- Budoucí účel - osazení velké plochy teleskopy tohoto typu a rekonstrukce spršek vyvolaných UHECR částicemi.

Teleskop FAST



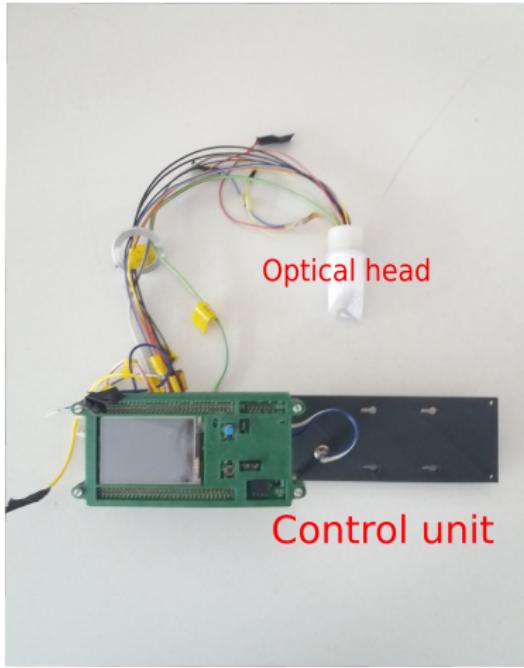
Obrázek: Návrh teleskopu.



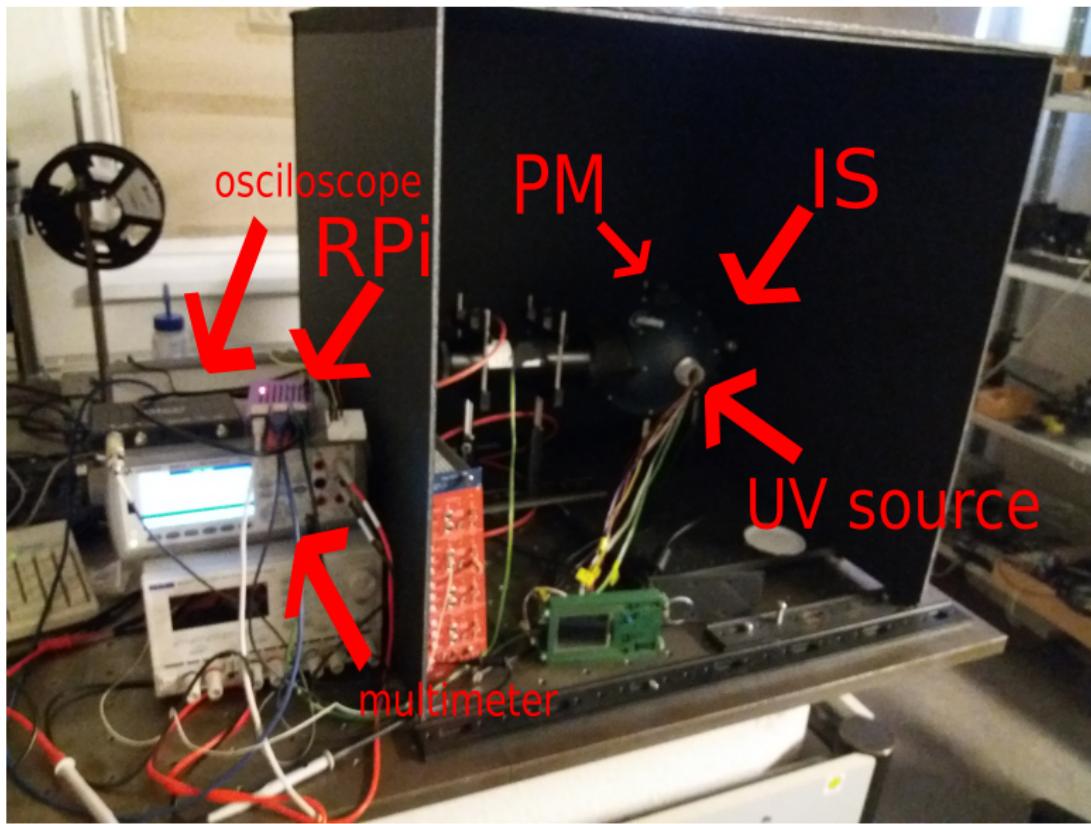
Obrázek: Teleskop FAST.

Vývoj a testování kalibračního UV zdroje

- Nutnost kalibrace teleskopu jako optické soustavy. Detekční části díky různým vlivům podléhají degradaci.
- K tomu účelu - pulzní kalibrační UV zdroj založen na diodách. Netestován, nutnost ověření jeho funkčnosti a návrh případných úprav či jiných koncepcí. K tomu účelu sestavena aparatura pro dlouhodobé měření stability zdroje.
- Nutno ověřit dva parametry - stabilita výkonu a stabilita geometrie pulzů. Měření prováděno v intervalu dvou týdnů. K měření výkonu užit PM16 měřící přístroj optického výkonu a k měření pulzní geometrie - fotonásobič + osciloskop.

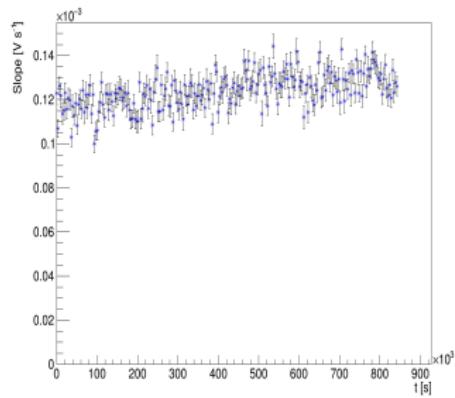
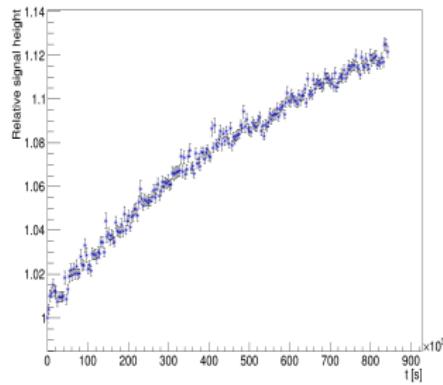
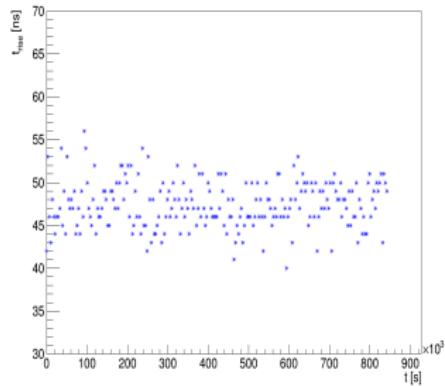
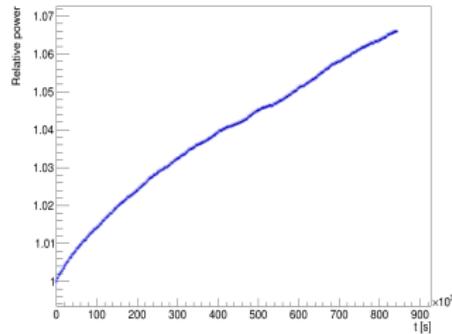


Obrázek: Prototyp kalibračního zdroje.



Obrázek: Testovací aparatura.

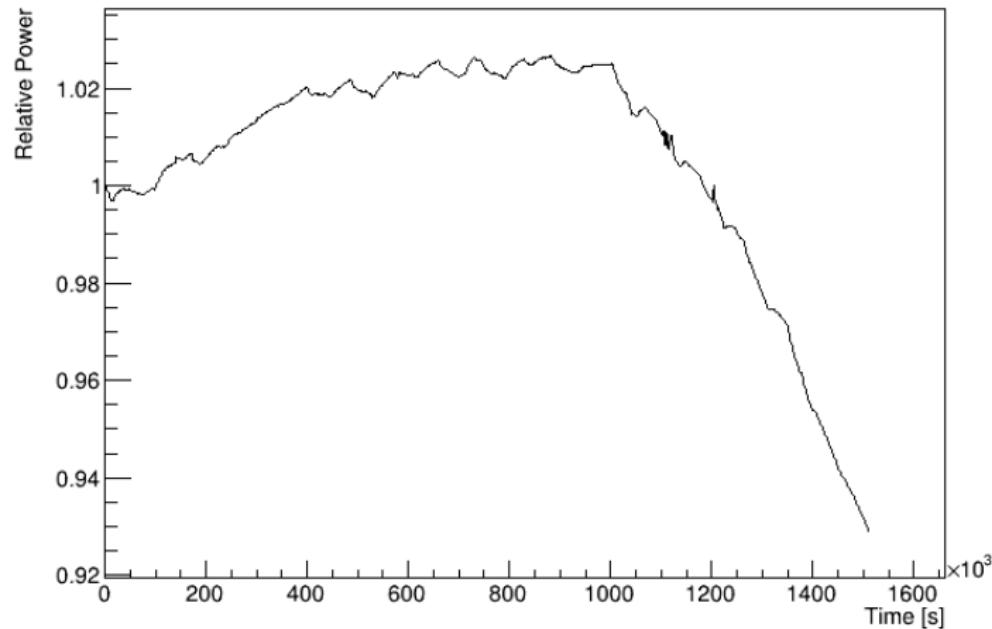
Výsledky měření



Výsledky měření

- Nalezen zásadní problém - výrazný rostoucí trend ve výkonu.
Potvrzeno fotonásobičem i PM16. Pulzní geometrie - doba náběhu a sklon nemají dlouhodobý trend.
- Hlavní příčinou jsou degradační procesy v samotných diodách. Viz další stránka se samotným chováním diody.
- Možná oprava - přidaní zpětnovazební UV detekční diody, podle které se bude upravovat proud LEDkou.

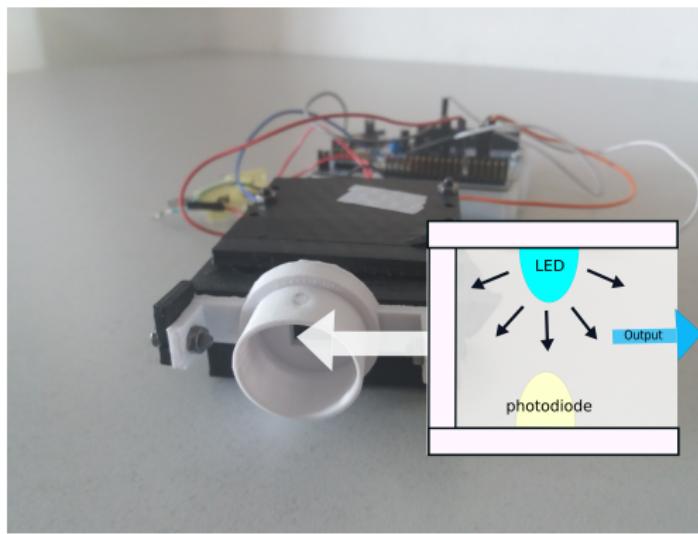
Degradace osamocené LED diody.



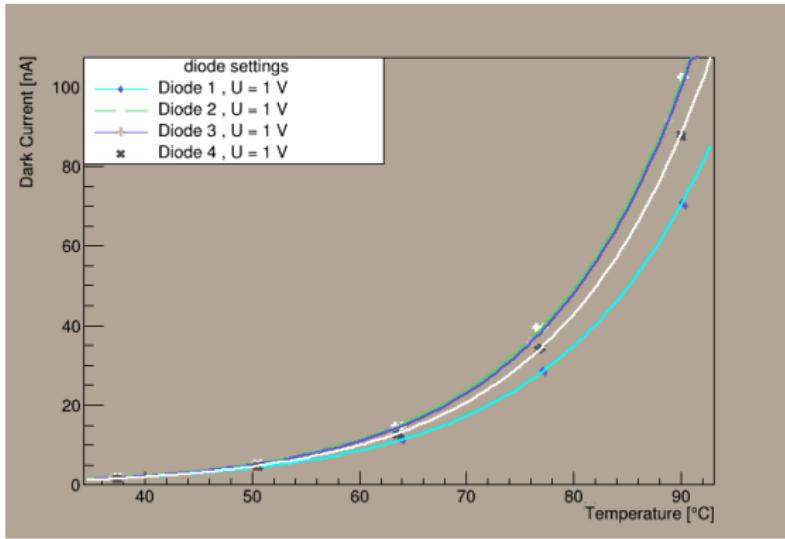
Obrázek: Degradace osamocené LED diody.

Optická zpětná vazba

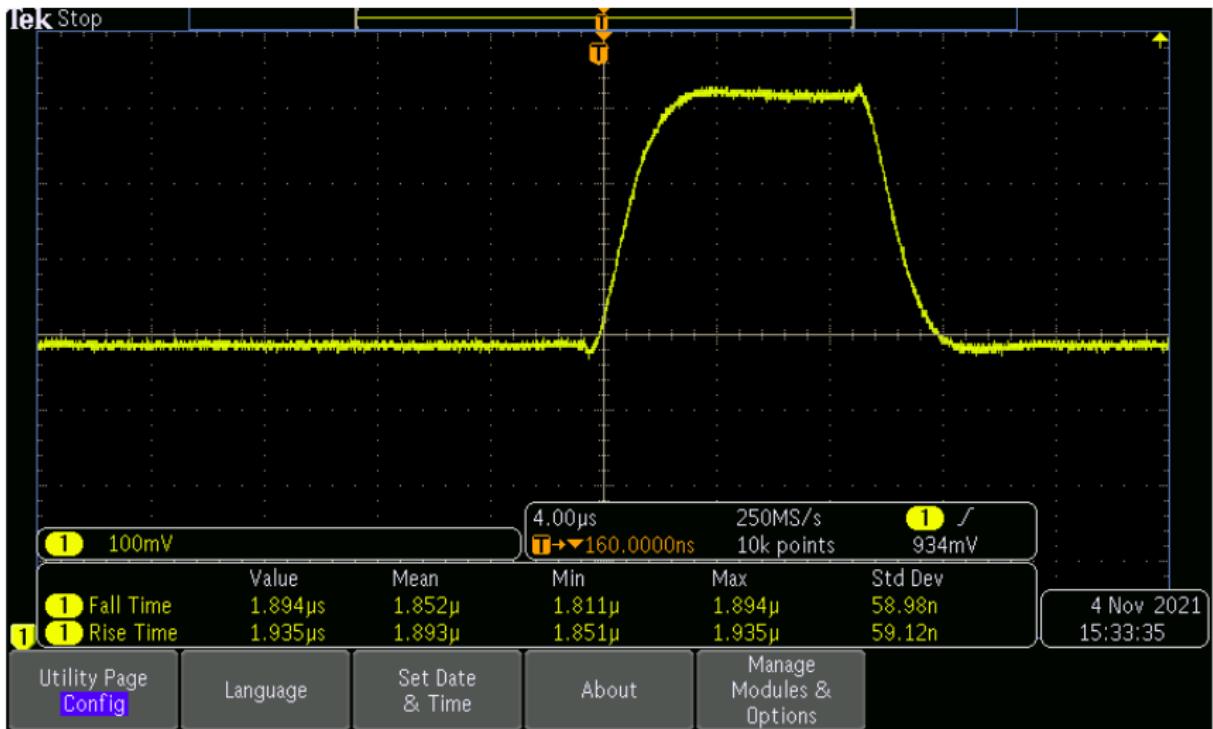
- Nastavování výkonu podle detekované hodnoty - detekce výšky pulzů za pomoci fotodiody.
- Nutnost změření fotodiody - závislosti chování na teplotě, odezvy na pulzy a dlouhodobé stability.



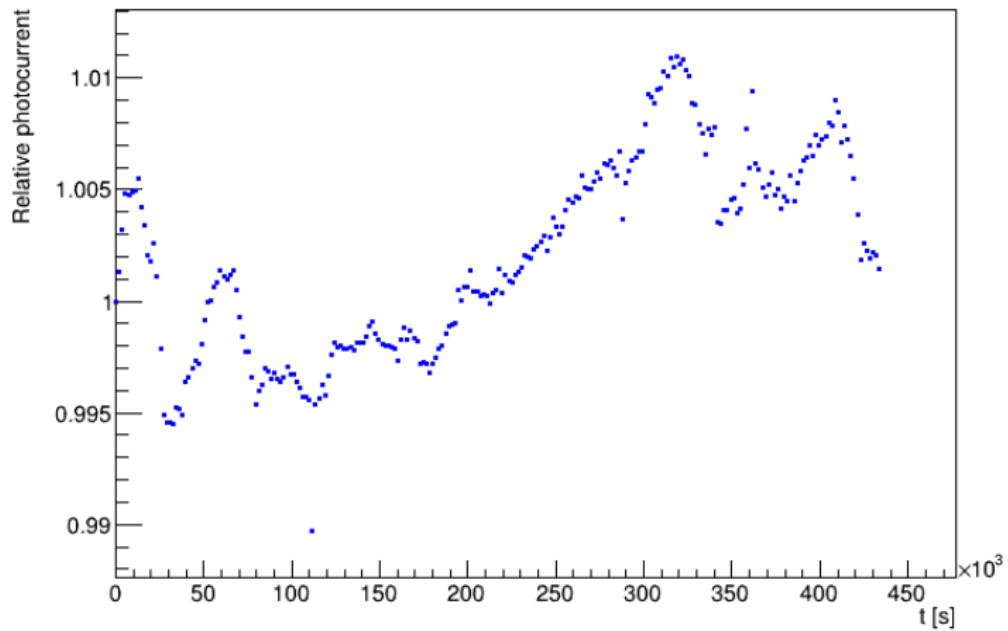
Obrázek: Zpětnovazební optomechanika.



Obrázek: Závislost temných proudů na teplotě.



Obrázek: Detekovaný pulz přes I/U převodník.

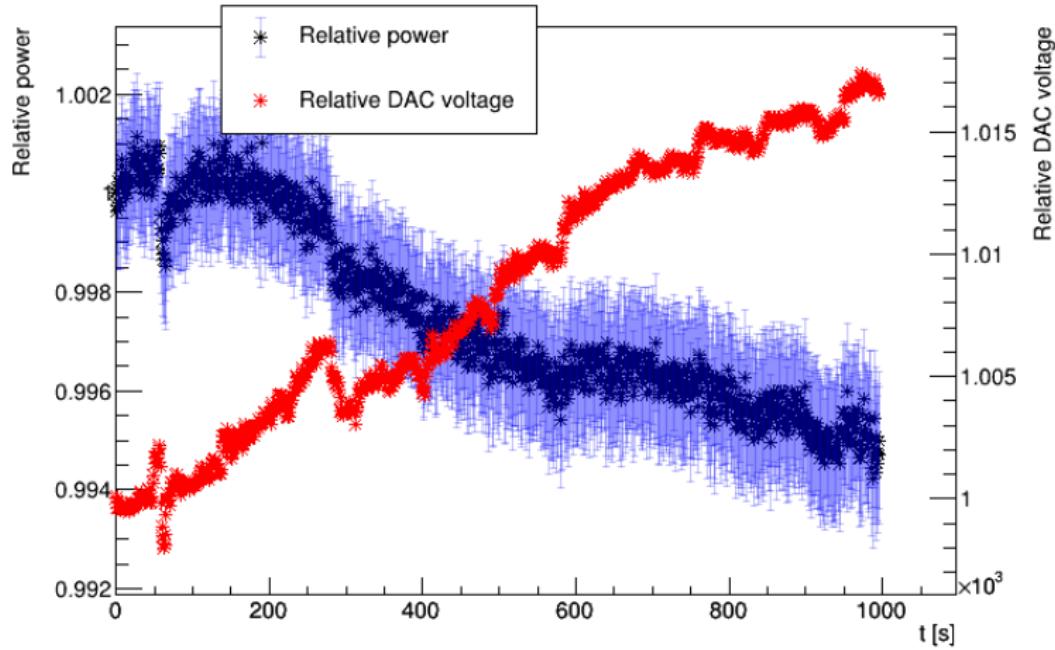


Obrázek: Stárnutí detekční fotodiody.

- Použití desky Nucleo F446RE. Nastavení synchronního vzorkování za pomocí provázání interních časovačů.
- Navzorkování pulzů, a vyvození výšky pulzu - získání hodnoty aktuálního výkonu. Tato hodnota následně použita do PID regulátoru.



Obrázek: Synchronizované vzorkování.

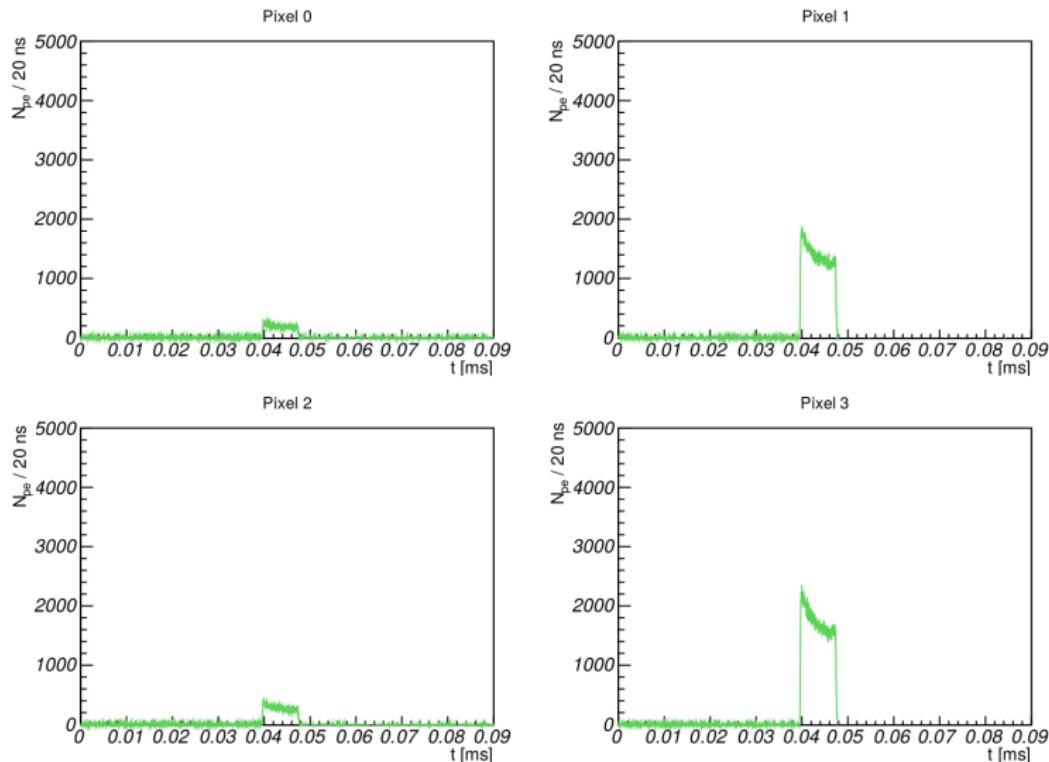


Obrázek: Test upraveného zdroje.

Analýza kalibračních dat

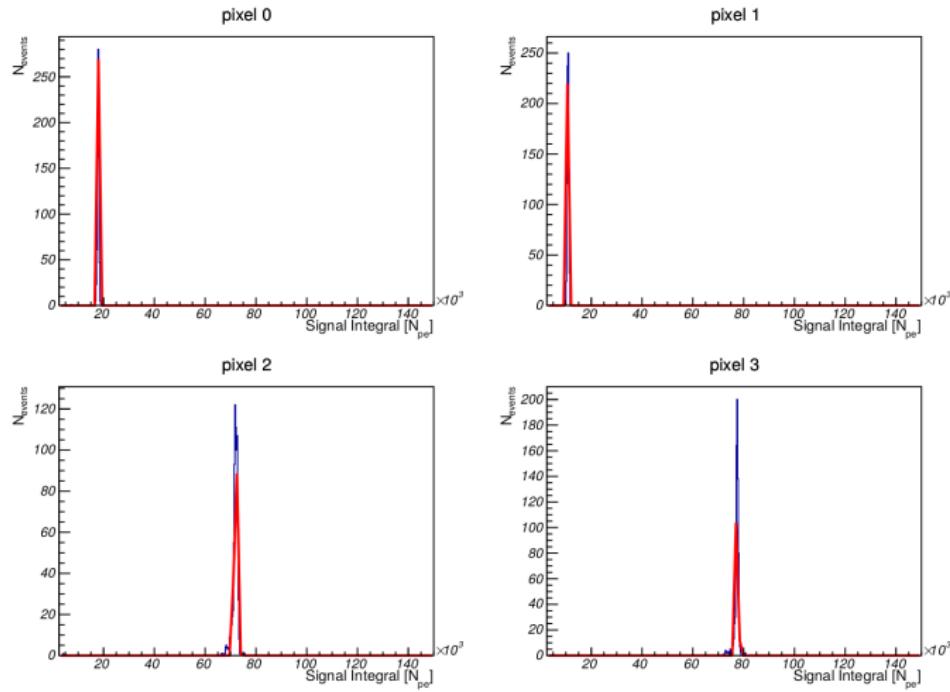
- Užití kalibračního UV zdroje umístěného do integrační koule, nasvěcování apertury teleskopu z různých poloh.
- Hlavní účel analýzy - získání relativních odezvových konstant pro 4 fotonásobiče.
- Porovnání s teoretickými modely.

Nasvícení fotonásobičů



Obrázek: Signál viděný fotonásobiči.

Ukázka distribuce



Obrázek: Ukázka fitování distribucí maximální výšky kalibračních pulzů a srovnání pro 4 fotonásobiče.

Porovnání výsledků se simulacemi

	pravá	levá	spodek
c_0	0.2314 ± 0.0002	1	0.1070 ± 0.0002
c_1	0.1397 ± 0.0002	0.7485 ± 0.0003	0.8061 ± 0.0003
c_2	0.9304 ± 0.0004	0.2138 ± 0.0002	0.1631 ± 0.0002
c_3	1	0.2462 ± 0.0002	1

Tabulka: Naměřené odezvové konstanty.

	pravá	levá	spodek
c_0	0.48	0.95	0.44
c_1	0.41	1	0.98
c_2	1	0.41	0.46
c_3	0.95	0.46	1

Tabulka: Konstanty ze simulace.

Zhodnocení

- Podařilo se otestovat stávající koncept UV zdroje. Byla zjištěna dlouhodobá změna výkonu, s největší pravděpodobností způsobena procesy v LED diodě.
- Jako řešení otestována optická vazba využívající synchronizovaného vzorkování s regulátorem na bázi PID. Bylo dosaženo lepší stability.
- Z kalibračních dat se podařilo vyvodit odezvové konstanty pro fotonásobiče, ale neshodují se s teoretickými.

Děkuji za pozornost.